

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžd/32/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013201912
Dátum vydania rozhodnutia:	01.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1013201912.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: C.. U. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. I. č. XX, XXX XX V., proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (pôv. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru Bratislava, Krajský dopravný inšpektorát) so sídlom so sídlom Pribinova č. 2, 812 72 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v priestupkovom konaní, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. júna 2014 č. k. 6S/252/2013-25 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 03.09.2014 č. k. 6S/252/2013-33, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. júna 2014 č. k. 6S/252/2013-25 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 03.09.2014 č. k. 6S/252/2013-33 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. V zmysle článku VII. zákona č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa s účinnosťou odo dňa 01. januára 2013 zmenil text ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších zákonov tak, že za prvú vetu boli vložené nasledujúce nové vety:

„Minister môže určiť, ktorý útvar Policajného zboru má spôsobilosť byť účastníkom súdneho konania a exekučného konania a samostatne konať pred súdom v rozsahu svojej pôsobnosti. Za útvar Policajného zboru koná pred súdom riaditeľ útvaru alebo ním poverený policajt alebo zamestnanec.“

Následne bolo na Najvyšší súd doručené rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o zrušení rozpočtových organizácií č. p. SLV-PS-1120/2012, ktoré podpísal Podpredseda vlády a minister vnútra SR dňa 12.12.2012. Medzi uvedenými krajskými riaditeľstvami policajného zboru bol uvedený aj

žalovaný. S odkazom na ustanovenie § 21 ods. 13 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa ďalej v rozhodnutí konštatovalo, že práva a povinnosti, t. j. aj procesného charakteru, zrušených rozpočtových organizácií prechádzajú dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. S prihliadnutím na hore citované ustanovenie § 4 ods. 2 zák. č. 171/1993 Z. z. a to, že Najvyšší súd nemá vedomosť, že by bol minister v tomto zmysle takto rozhodol, má Najvyšší súd preukázané, že do procesného postavenia Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave ako pôvodne žalovaného správneho orgánu nastúpilo z titulu zákonných zmien Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Preto bude s týmto procesným nástupcom ďalej konané na strane žalovaného správneho orgánu. Pod všeobecným označením žalovaný je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho procesného nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka, vrátane aj výrokovej časti súdneho rozhodnutia pri identifikácii napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

2. Listom č.: KRPZ-P-142/BA-KDI21-2013 zo dňa 27.08.2013 (ďalej na účely rozsudku len „napadnuté rozhodnutie“ - č. l. 7) žalovaný ako odvolací orgán v priestupkovom konaní podľa § 58 ods. 1 a zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „Správny poriadok“) oznámil, že odvolanie podané žalobcom dňa 02.08.2013 proti právoplatnému rozkazu vydaného Okresným dopravným inšpektorátom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave IV č.: ORP-P-561/BAIV-ODI1-2013 z 26.06.2013 (právoplatné 26.07.2013) bolo podané po uplynutí 15-dňovej odvolacej lehoty.

3. S odkazom na údaje z doručenky, ktorá sa prvostupňovému orgánu vrátila, žalovanému vyplýva záver, že dňa 04.07.2013 bol vykonaný doručovateľom neúspešný pokus o doručenie s výzvou o opakované doručenie. Následne dňa 08.07.2013 bolo vykonané opakované doručenie, pričom žalobca si zásielku v daný deň riadne neprevzal.

Podľa žalovaného týmto dňom sa zásielka považuje za doručenú.

4. S poukazom na vyššie uvedené ako aj na ustanovenie § 60 Správneho poriadku žalovaný dospel k názoru, že podanie žalobcu vyhodnotený žalovaným ako odpor proti prvostupňovému rozhodnutiu neodôvodňuje obnovu konania, zmenu alebo zrušenie napadnutého rozkazu mimo odvolacieho konania.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

A)

5. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca žalobu z 24.10.2013 na Krajský súd v Bratislave.

6. Podľa žalobcu žalovaný nesprávne vyhodnotil včasnosť podaného odporu. Najmä uviedol, že prvostupňové rozhodnutie prevzal dňa 20.07.2013.

Nakoľko sa riadil poučením uvedeným v prvostupňovom rozhodnutí, podľa ktorého možno odpor podať do 15 dní, tak ho podal dňa 02.08.2013, teda do 12 dní po jeho doručení, a preto právoplatnosť prvostupňového rozhodnutia nemohla nastať.

7. Žalobca výslovne uviedol, že už prvý pokus o doručenie považuje za úspešný, preto nebol naplnený predpoklad uvedený v § 24 ods. 2 Správneho poriadku pre nový pokus o doručenie. Podľa neho fikciu bolo možné použiť len v prípade, ak by prvý pokus doručovania nebol úspešný, čo však nie je uvádzaný prípad.

8. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe zaslanom krajského súdu dňa 03.12.2013 zotrval na svojich doterajších rozhodnutiach v celom rozsahu.

B)

9. Krajský súd v Bratislave ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného v

rozsahu dôvodov uvedených v žalobe (§ 249 ods. 2 O.s.p.), ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, a preto ju na základe ustanovenia § 250j ods. 1 O.s.p. zmysle nižšie uvedených záverov zamietol.

10. Krajský súd v rozsudku zrekapituloval skutočnosti, že žalovaný doručoval prvostupňové rozhodnutie žalobcovi do vlastných rúk prostredníctvom pošty Bratislava 44. Prvý neúspešný pokus o doručenie sa uskutočnil dňa 04.07.2013 (štvrtok), druhý neúspešný pokus sa uskutočnil dňa 08.07.2013 a v ten istý deň bolo rozhodnutie žalovaného aj uložené na pošte.

Žalobca fyzicky zásielku prevzal až dňa 20.07.2013 (sobota).

11. Ďalej krajský súd upozornil, že na vznik fikcie doručenia písomnosti určenej do vlastných rúk podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku musia byť kumulatívne splnené nasledovné podmienky:

- adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, nebol zastihnutý,
- v mieste doručenia sa zdržiava,
- doručovateľ vhodným spôsobom adresáta upovedomil, že písomnosť príde doručiť v určený deň a hodinu a súčasne
- nový pokus o doručenie zostane bezvýsledným.

Podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku v znení relevantnom pre prejednávajúcu vec platí, že ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

12. Podľa krajského súdu nespĺnenie čo i len jednej z uvedených podmienok vylučuje vznik fikcie doručenia v zmysle hore citovaného ustanovenia § 24 ods. 2 Správneho poriadku.

Pod pojmom zdržíavaním sa adresáta v mieste doručenia podľa krajského súdu treba rozumieť prípad, ak sa adresát v čase doručenia zásielky zdržiava na území svojho bydliska a je možné vylúčiť, že sa nenachádza mimo nej z množstva rôznych dôvodov, a preto má reálnu možnosť oboznámiť sa s oznámeniami doručovateľa urobenými v zmysle § 24 ods. 2 Správneho poriadku.

13. Následne krajský súd zdôraznil, že 3-dňová úložná lehota začína plynúť dňom, ktorý nasleduje po upovedomení adresáta o uložení písomnosti. Ide o zákonnú lehotu, ktorú správny orgán nemôže predĺžiť. Táto procesná lehota končí uplynutím posledného dňa lehoty.

Účinky fikcie doručenia nastanú len za predpokladu, že žalobca ako adresát mal reálnu možnosť písomnosť si v tejto lehote vyzdvihnúť, avšak, ako zo zisteného skutkového stavu vyplýva (viď bod č. 8), tak žalobca neurobil.

14. Preto krajský súd dospel k záveru, že žalovaný v konaní dostatočne zistil skutkový stav veci, vyvodil z neho správne právne závery, ktoré náležite odôvodnil, vrátane voľnej úvahy, ktorá nevybočila z medzí prípustného správneho uváženia.

Nakoľko námietky žalobcu neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia, žalobu ako nedôvodnú zamietol podľa § 250j ods. 1 O.s.p.

III.

Odvolanie žalobcu/stanoviská

A)

15. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 15.08.2014 (č. l. 27) proti rozsudku prvostupňového súdu žalobca bez presnej špecifikácie odvolacieho dôvodu (§ 205 O.s.p.) deklaroval, že sa domáha zrušenia rozsudku krajského súdu, nakoľko postup tohto súdu považuje za nesprávny v tom, že nesprávne vyhodnotil splnenie podmienok na fikciu doručenia.

16. Na tomto mieste odvolací súd v krátkosti sumarizuje odvolacie námietky žalobcu nasledovným

spôsobom:

- prvý pokus o doručenie bol úspešný, takže nie je naplnený predpoklad uvedený v § 24 ods. 2 Správneho poriadku,
- žalobca ako adresát zásielky túto aj reálne prevzal,
- ďalej prezentoval svoj názor na výklad ustanovenia § 24 ods. 2 Správneho poriadku,
- preto pri skúmaní včasnosti lehoty na podanie odvolania je nutné vychádzať zo skutočností, kedy reálne bola zásielka adresátom prevzatá.

17. Záverom žalobca požadoval zrušiť rozsudok krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

B)

18. Následne krajský súd vydal dňa 03.09.2014 opravné uznesenie č.k. 6S/252/2013-33, nakoľko v záhlaví svojho rozsudku omylom uviedol žalovaného s označením Okresný úrad Bratislava.

C)

19. Prostredníctvom svojho vyjadrenia zo dňa 06.09.2014 (č. l. 41) žalovaný podporil správnosť rozsudku krajského súdu, lebo krajský súd správne dospel k záveru, že správne orgány vo veci riadne zistili skutkový stav, vyvodili z neho správne právne závery, ktoré náležité odôvodnili, vrátane voľnej úvahy, ktorá nevybočila z medzí prípustného správneho uváženia.

20. Takisto žalovaný zdôraznil to, že bez ohľadu na to, či sa adresát O uložení úradnej zásielky na pošte fakticky dozvedel alebo nedozvedel, zo zákona vyplýva, že uplynutím tejto zákonnej lehoty sa má za to, že mu bola písomnosť doručená, aj so všetkým tým spojenými právnymi dôsledkami.

V súvislosti s uvedeným žalovaný poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4SŽ 35/2002, v ktorom tento súd skonštatoval, že cieľom fikcie doručenia je odstránenie spôsobovania prieťahov v konaní, prípadne zmarenie konania. Podmienkou fikcie doručenia je zachovanie predpísaného postupu doručovateľom a tiež, aby adresát, ktorý nebol doručovateľom zastihnutý, sa v mieste doručenia zdržiaval.

21. Záverom žalovaný požiadal žalobu podanú žalobcom zamietnuť a rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (tiež v texte rozsudku „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (hoci preverovanie zákonnosti uloženia sankcie vyžaduje konať v rámci úplnej jurisdikcie, tak takýto postup v zmysle § 250ja ods. 2 O.s.p. v odvolacom konaní senát nepovažoval za potrebný) a po jeho verejnom vykonaní a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok krajského súdu je vo výroku vecne správny a vydaný v súlade so zákonom, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

23. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (žalobcu), t. j. zodpovednosti za obranu svojich práv (vigilantibus leges sunt scriptae) v medziach čl. 13 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd, vybrať si podľa Občianskeho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti rozhodnutiu či postupu orgánu verejnej správy. Preto správny súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody, t. j. dispozitívne rozhodnutie účastníka konania

z úradnej povinnosti meniť alebo ho počas súdneho prieskumu presviedčať o nevhodnosti takto zvoleného prostriedku nápravy.

24. Rovnako Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom odvolacieho súdneho konania je prieskum vecnej správnosti výroku rozsudku krajského súdu (§ 219 ods. 1 v spojení s § 205 O.s.p.) o zamietnutí žaloby, preto Najvyšší súd ako súd odvolací primárne v medziach odvolania (viď § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu i súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zrušujúcimi námietkami žalobcu (§ 250j ods. 2 O.s.p.), a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia.

Ďalej zdôrazňuje, že podľa ustálenej súdnej judikatúry (najmä nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II ÚS 127/07-21, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžo 84/2007, sp. zn. 6Sžo 98/2008, sp. zn. 1Sžo 33/2008, sp. zn. 2Sžo 5/2009 či sp. zn. 8Sžo 547/2009) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Preto odvolaciemu súdu neprislúcha ani takto vymedzený rámec prieskumu rozšíriť aj na iné rozhodnutia, hoci s prv menovaným sú tesne zviazané nielen dôsledkami ale aj účastníkmi.

25. V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) Najvyšší súd celkom zdôrazňuje, že podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného, je právna otázka riadnej aplikácie ustanovenia o fiktívnom doručovaní správnym orgánom.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

26. Ďalej Najvyšší súd zdôrazňuje, že ak dôjde k záveru, že už prvé procesné, resp. iné pochybenia žalovaného krajský súd nedostatočne pri kontrole zákonnosti vyhodnotil a ich intenzita naplní zrušovacie dôvody uvedené zákonodarcom v ustanovení § 250j ods. 2 O.s.p., potom preverovanie oprávnenosti ďalších námietok je v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [najmä rozsudok Ruiz Torija v. Španielsko, resp. neskôr Garcia Ruiz v. Španielsko (vo veci č. 30544/96 z 20.01.1999)] nehospodárne. Obdobný postup je možné analogicky použiť aj vo vzťahu k argumentácii žalovaného.

27. Z citovanej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva jasný právny názor, že správny súd nemusí dať detailné odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového), ale aj odvolacieho (ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia), by malo postačovať na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

28. V súvislosti s prejednávanou vecou tiež Najvyšší súd poukazuje na tú skutočnosť, že priestupkové konania v svojej podstate predstavuje tie správne konania, pri ktorých priestupkový orgán podľa osobitného zákona rozhoduje nielen o vine ale aj o uložení sankcie. Nakoľko však z obsahu odvolania nevyplýva argumentácia, ktorá by vytýkala odmietnutie úplnej jurisdikcie správnym súdom (§ 250i ods. 2 v spojení s § 250j ods. 5 O.s.p.), Najvyšší súd ďalej správnosť výberu mechanizmu nápravy neposudzoval.

Podľa § 250i ods. 2 O.s.p. platí, že ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Podľa § 250i ods. 3 O.s.p. pri preskúšaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

29. Vzhľadom na vyššie vyslovené názory a v súvislosti s hore položenou otázkou Najvyšší súd po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných, resp. dopĺňujúcich zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody), najmä vo vzťahu k hore vymedzenej právnej otázke.

30. Z podaného odvolanie jednoznačne vyplýva, že žalobca prostredníctvom svojho odvolania namietal (viď bod č. 16), že krajský súd nesprávne vyhodnotil splnenie podmienok na fikciu doručenia.

31. V súvislosti s uvedenou námietkou Najvyšší súd musí na tomto mieste zdôrazniť, že vo svojej rozhodovacej činnosti neustále poukazuje na nutnosť dodržiavať zásadu právnej istoty (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky), t. j. že v obdobných veciach je možné sa od predchádzajúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu meritorne odchýliť iba, ak sa podstatne zmenili skutkové okolnosti a právny základ pre vyhlásenie súdneho rozhodnutia. Preto s princípom právnej istoty je tesne spojená kontinuita právnych názorov súdov na riešenie obdobných vecí.

Z uvedeného dôvodu sa Najvyšší súd v tejto veci stotožňuje s právnym názorom vysloveným iným senátom v obdobnej veci, a to prostredníctvom už raz citovaného rozsudku Najvyššieho súdu sp. zn. 4Sž 35/2002, podľa ktorého (konajúci senát cituje v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 7 O.s.p. v rozsahu relevantnom pre odôvodnenie svojich nižšie vyslovených záverov, v podrobnostiach je text rozsudku zverejnený na systéme právnych informácií ASPI):

„Úpravou tzv. náhradného doručenia v citovanom ustanovení zákonodarca nepochybne sledoval cieľ a účel odstrániť určité prípady právnej neistoty spôsobenej bezdôvodným nepreberaním zásielok adresátom a zabrániť snahám spôsobiť prieťahy v konaní alebo dokonca zmariť konanie. Podmienkou vzniku fikcie doručenia písomnosti je zachovanie predpísaného postupu doručovateľom a tiež, aby adresát, ktorý nebol doručovateľom zastihnutý, sa v mieste doručenia zdržiaval.

Zdržovaním sa adresáta v mieste doručenia treba podľa názoru súdu rozumieť prípad, ak sa adresát v čase doručenia zásielky zdržuje na území obce (mesta), v ktorej má bydlisko, resp. ak ide o podnikateľa, miesto podnikania (t. j. nie je mimo obce, mesta na dovolenke, na liečení, na pracovnej ceste a pod.), teda ak má možnosť oboznámiť sa s oznámeniami doručovateľa urobenými podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku.

Za neprítomnosť v mieste doručenia pochopiteľne treba považovať aj prípad, ak sa adresát v obci síce zdržuje, ale pre svoj zdravotný stav sa objektívne nemôže na adresu doručenia dostaviť, a takto nemá možnosť sa dozvedieť o uložení zásielky.

V danej veci bolo zrejmom skutočnosťou (aj podľa názoru súdu), že žalobca sa v mieste doručenia v rozhodnom čase zdržoval, ale bol práceneschopný. Za tejto situácie vznikajú pochybnosti, či mal možnosť pre svoj zdravotný stav opustiť miesto svojho bydliska a dozvedieť sa o uložení zásielky. Žalovaný správny orgán tieto pochybnosti neodstránil. Žalobou napadnuté rozhodnutie preto treba považovať za predčasné, vydané na základe nedostatočne zisteného stavu veci. Pri fyzickej osobe, akou žalobca pri výkone podnikateľskej činnosti je, nemožno totiž uvažovať o účinkoch postupov, ktoré platia pre právnické osoby, a jeho možnosť prevziať zásielku odvodzovať od trvania živnostenského oprávnenia. Podľa názoru súdu mal žalovaný pred rozhodnutím vyzvať žalobcu, aby predložil lekárske potvrdenie, že v čase práceneschopnosti bol imobilný, nemal povolené vychádzky, resp. tieto nemohol

absolvovať. Súčasne mal vykonať dopyt na doručovaciu poštu, akým spôsobom bol žalobca vyzvedaný o tom, že zásielka mu bude znovu doručovaná a že bola uložená na pošte - u koho a aký odkaz bol zanechaný. Ďalej tiež to, či v rozhodnom období od 26. februára 2001 do 16. marca 2001 a prípadne aj od 18. decembra 2000 do 5. januára 2001 boli žalobcovi doručované iné zásielky na adresu prevádzky podnikania, či tieto si prevzal osobne alebo prostredníctvom akej osoby. Ďalej mal žalovaný prípadne vykonať dopyt na Sociálnu poisťovňu T. a zistiť, kedy jej žalobca predložil potvrdenia o dočasných (opakujúcich dvojmesačných) práceneschopnostiach vystavených obvodným lekárom. Obdobný dopyt mohol byť vykonaný aj na zdravotnú poisťovňu.“

32. Obdobné závery Najvyšší súd vyslovil aj prostredníctvom iného rozsudku (sp. zn. 4Sžd/5/2013 z 13. januára 2015):

„Úlohou v tomto konaní bolo teda taktiež posúdiť, či bol dodržaný zákonný rámec pre doručovanie písomností určených do vlastných rúk v rámci priestupkového konania. Tento je upravený predovšetkým v ustanovení § 24 ods. 2 SP.

Citované zákonné ustanovenie zakotvuje inštitút tzv. „náhradného doručenia do vlastných rúk“. Predpokladom takéhoto postupu je však skutočnosť, že adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, nebol zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje a zároveň zanechanie dvoch upovedomení, z ktorých prvé upovedomenie je pokusom o ďalšie osobné doručenie a druhé upovedomenie je oznámením o uložení zásielky. Oznámenie o ďalšom osobnom doručení musí obsahovať deň a hodinu opakovaného doručenia. Obe upovedomenia sa vykonávajú vhodným spôsobom. Predpokladom však je skutočnosť, že adresát sa môže k písomnosti dostať obvyklým spôsobom. V takom prípade, pokiaľ si adresát zásielku do troch dní od jej uloženia nevyzdvihne, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, a to aj za predpokladu, že sa adresát o uložení svojej zásielky nedozvedel.

Odvolací súd opätovne poukazuje na svoj už skôr vyslovený právny názor v uznesení sp. zn. 1Sžd/10/2012 zo dňa 19. júna 2012, ktorý sa zhoduje s názorom vysloveným aj v ďalších rozhodnutiach Najvyššieho súdu (uznesenie sp. zn. 4Cdo/199/2010 zo dňa 27. februára 2012 a 2Cdo/6/2012 zo dňa 31. januára 2012), podľa ktorého je podstatnou podmienkou pri aplikácii náhradného doručenia skutočnosť, že „...adresát sa v dobe doručenia (t. j. v konkrétny deň) skutočne zdržuje v mieste doručenia. Aj keď tento pojem nie je výslovne definovaný, zjavne sa jedná o miesto, kde by adresát mohol byť v rozhodnej dobe doručovateľom zastihnutý, a to buď priamo, alebo aspoň prostredníctvom upovedomenia o uložení zásielky, ak bolo urobené vhodným spôsobom.“

Skutočnosti týkajúce sa doručenia zásielky, teda miesto, deň a spôsob doručenia - sa preukazujú doručenkou, ktorá má vlastne zachytávať postup pri doručení, vrátane údajov vyžadovaných ustanovením § 24 ods. 2 SP. Tieto údaje však môžu byť osvedčené len vo vzťahu k tomu, čo je na doručení uvedené a teda pokiaľ doručienka neobsahuje údaj, že sa adresát v mieste doručenia zdržoval, nemožno dôjsť k záveru, že takouto doručenkou bolo osvedčené, či táto zákonná podmienka náhradného doručenia bola splnená. Nie je však povinnosťou účastníka navrhovať dôkazy na preukázanie tvrdenia, že sa v čase doručovania v mieste doručenia nezdržoval a to z dôvodu, že nie je jeho povinnosťou preukazovať opak toho, čo nie je osvedčené.

Podľa názoru odvolacieho súdu riadne vyhotovená doručienka má povahu verejnej listiny. Avšak pokiaľ doručienka nie je „riadne vyhotovená“, teda pokiaľ z nej nemožno bez všetkých pochybností zistiť údaje požadované zákonom pre aplikáciu náhradného doručenia, nemožno ju považovať za verejnú listinu a nemožno ani údaje v nej chápať ako nespochybniteľné a pravdivé.“

33. Nakoľko žalobca neprodukoval žiadne dôkazy na spochybnenie údajov uvedených na poštovej doručení a iba zotrval na svojej argumentácii, že prvý pokus doručenia bol úspešný, nakoľko žalobca zásielku správneho orgánu obsahujúcu rozkaz aj reálne prevzal (t. j. až dňa 20.07.2013) a neakceptuje riadny právny názor krajského súdu o tom, že prvý neúspešný pokus o doručenie sa uskutočnil dňa 04.07.2013 (štvrtok), druhý neúspešný pokus sa uskutočnil dňa 08.07.2013, tak Najvyšší súd potvrdil rozsudok krajského súdu ako vecne správny.

V.

34. Odvolací súd vzhľadom na námietky uplatnené žalobcom uvádza, že napadnuté rozhodnutie - list

(vyjadrenie) žalovaného má všetky podstatné formálne i obsahové náležitosti v zmysle § 3 ods. 7 Správneho poriadku. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené.

Počas konania nebolo účastníkmi naznačené ani odvolací súd nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť.

35. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu a stanoviska žalovaného ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovaných rozhodnutiach sp. zn. 4SŽ 35/2002 alebo sp. zn. 4SŽd/5/2013, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

36. O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný žalobca má právo na náhradu trov tohto konania, čo však v prejednávanej veci nenastalo.

37. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava priestupkového konania je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávanie nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).